

ustal večerní vánek, chlapec si lehl na postel a přemohl ho spánek. Tehdy jeho žena naplnila jeden džbán vínem a druhý pivem. Tu vylezl z díry had a chtěl chlapce uštknout. Avšak žena seděla u něho a nespala. Džbány stály kousek od hada a on z nich ochutnal a opil se. A pak ho žena rozsekala sekerou na kusy. Potom teprve vzbudila svého manžela a řekla mu:

“Pohled, tvůj bůh ti vydal jeden z tvých osudů! Rozhodl se tedy chránit tě.”

Poté náš chlapec obětoval Reovi, velebil ho a denně vynášel jeho moc.

Po několika dnech se šel chlapec pobavit na svůj statek. Jeho žena s ním však nešla; doprovázel ho pouze jeho pes. Pes, který náhle získal schopnost mluvit, řekl:

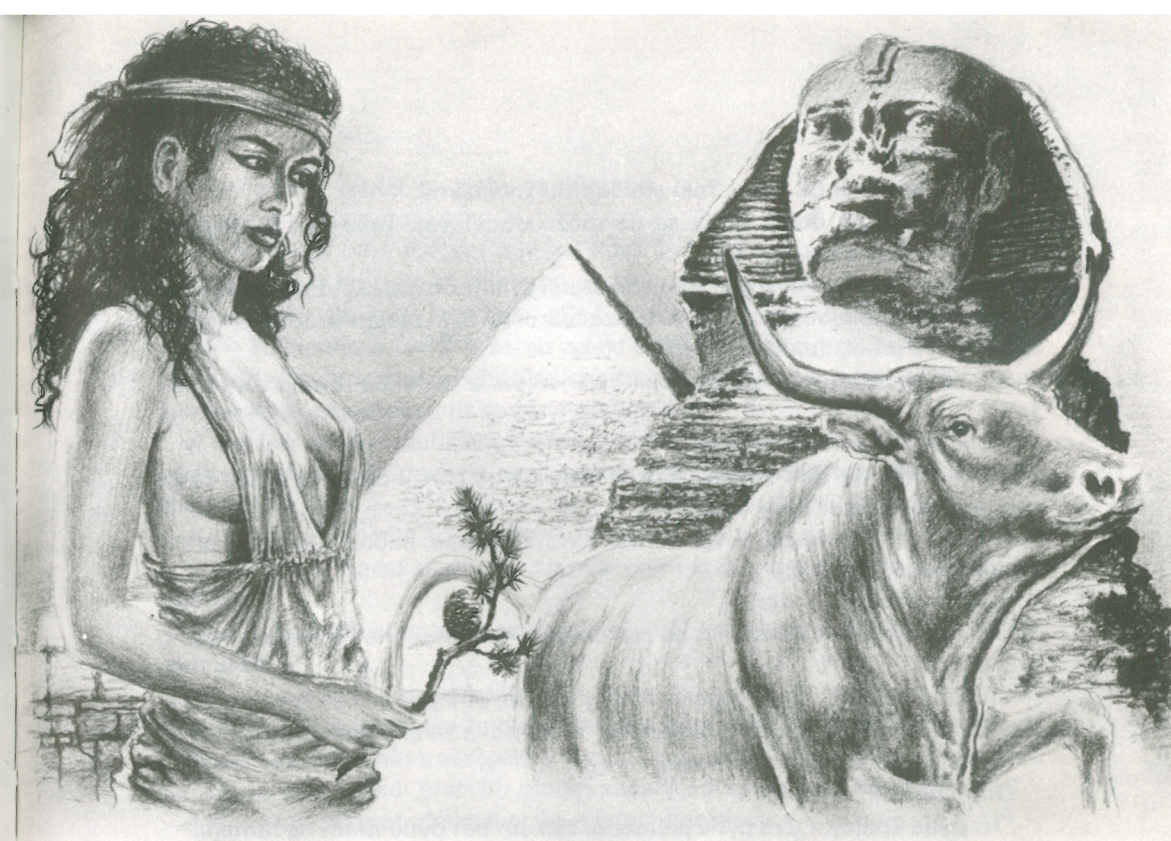
“Já jsem tvůj osud!”

A chlapec před ním začal utíkat. Doběhl až k jezeru a vrhl se do vody, aby psu unikl. A tu ho popadl krokodýl a vlekl ho k mocnému duchu vod, ale ten tam nebyl.

A ten krokodýl řekl chlapci:

“Já jsem tvůj osud, který tě stíhá! Avšak již celé tři měsíce zápasím s mocným duchem vod. Pohled, teď tě nechám odejít! Až se ale vrátí duch vod, aby se mnou zase zápasil, musíš mne přijít podpořit v boji. Zabij ducha vod! Vždyť když se vypořádáš s duchem vod, vypořádáš se i se mnou!”

Když se rozbřesko a nastal druhý den, přišel mocný duch vod...

O DVOU BRATRECH

Vypráví se, že jednou byli dva bratři z jedné matky a jednoho otce. Starší se jmenoval Anup a mladší Bata. Anup měl dům a ženu. Mladšího bratra měl u sebe, jako by to byl jeho syn. Šatil ho, a on zase doprovázel jeho stáda dobytka na pole a oral. Také mu sklízel úrodu a vůbec vykonával všechny polní práce. Byl to skutečně znamenitý muž. Nikdo se mu v celé zemi nevyrovnal, neboť měl v sobě boží sílu.

Po celé dlouhé dny se mladší bratr staral Anupovi o dobytek a teprve večer se vracel domů a přinášel veškerou zeleninu, mléko, dřevo a vůbec všechny plodiny a oděvzdával je svému staršímu bratru, který zatím seděl se svojí ženou, jedl a pil. Na noc pak odcházel mladší bratr spát do stáje k dobytku.

Vždy po rozednění Bata připravil vařený pokrm a předložil ho svému staršímu bratrovi. Sám si bral na pole jen chleby a hnal dobytek na pastvu. Šel za stádem a dobytek mu říkal:

“Tráva je dobrá na tom a tom místě.”

Slyšel vše, co dobytek říkal, a bral ho proto na místa s dobrou trávou, jakou si dobytek přál. A tak se dobytku výborně dařilo a hojně se množil.

Když nastala doba orání, řekl starší bratr mladšímu:

"Vyber voly na orání, půda se už může obdělávat. Také vezmi na pole setbu, hned zítra začneme sít."

Mladší bratr zařídil vše, co mu jeho starší bratr přikázal. Když se rozednilo, vydali se na pole se setbou a hned začali orat. Byli zaujati oráním a velmi spokojeni s prací, do níž se pustili.

Ale za nějakou dobu potřebovali další setbu, a tak starší bratr řekl mladšímu:

"Jdi a přines z vesnice setbu."

Mladší bratr šel do vesnice a zastihl ženu svého staršího bratra, právě když seděla a splétala si vlasy. Řekl jí:

"Vstaň a dej mi setbu, abych se mohl vrátit na pole, neboť můj starší bratr na mne čeká. Nezdržuj!"

A ona mu odpověděla:

"Jdi, otevři sýpku a vezmi si, co potřebuješ. Nevytrhuj mě od nedokončené práce."

Chlapec vešel do stáje a nesl si velký džbán, aby pobral co nejvíce setby. Naložil si ječmen a špaldu a odnášel je. A bratrova žena se ho zeptala:

"Kolikpak toho máš na rameni?"

Odpověděl jí:

"Tři pytle špaldy a dva pytle ječmene, celkem pět pytlů mám na rameni."

A ona s ním dále rozmlouvala:

"Ty máš ale velkou sílu! Každý den obdivuji tvé silácké výkony."

A v tu chvíli ho zatoužila důvěrně poznat. Vstala, pevně ho chytla a řekla mu:

"Pojď, lehne si na hodinku! Jen tím získáš. Ušiju ti krásné oděvy."

Nad jejím hanebným návrhem se však chlapec rozzuřil jako hornoegyptský leopard. Když viděl, jak velmi se žena polekala, promluvil k ní:

"Pohleď, jsi mi matkou a tvůj manžel otcem, neboť je starší než já a také mě vychoval! Jak si mám tedy vyložit tuto velkou urážku? Už nikdy to neopakuji a já nikomu nic neřeknu. Z mých úst to nikdo neuslyší."

A naložil si náklad a odešel na pole. Když přišel ke svému bratru, společně se zase dali do práce.

Starší bratr se vracel večer po práci domů, zatímco mladší ještě dohlížel na dobytek, nakládal si všechny plodiny a teprve potom odváděl dobytek na noc do stáje ve vesnici.

Žena staršího bratra měla strach z návrhu, se kterým sama přišla. Proto si přinesla sádlo a tuk a upravila se tak, aby vypadala, jako by byla přepadena a zbita a mohla říci svému manželovi, že ji jeho mladší bratr napadl.

Když přišel starší bratr domů, našel svoji ženu v hrozném stavu, že mu ani nemohla jako jindy nalít vodu na ruce, ani před jeho příchodem zažehnout světlo. V domě byla tma a žena ležela a zvracela.

Manžel se jí zeptal, co zlého se přihodilo.

A ona mu odpověděla:

"Tvůj mladší bratr mě chtěl svést! Když se vrátil pro setbu, zastihl mě samotnou a řekl mi: —Pojď, lehne si spolu na hodinku! Rozpusť si vlasy!— Toto mi řekl, ale já ho odmítla: —Což ti já nejsem matkou a tvůj bratr otcem?— To jsem mu řekla! A on se zalekl a zbil mě a pohrozil, že ho nesmím prozradit. Když ho teď necháš naživu, zemřu. Musíš ho zabít! Vždyť jsem prozradila tu hanebnost, jíž se ráno dopustil!"

A starší bratr se rozzuřil jako hornoegyptský leopard, naostřil si oštěp a stoupl si do stáje za dveře, aby zabil svého mladšího bratra, až večer přizene dobytek.

Když slunce zapadlo, naložil si mladší bratr podle každodenního zvyku veškerou zeleninu a vracel se domů. Jakmile první kráva vstoupila do stáje, řekla pastýři:

"Hle, tvůj starší bratr tu na tebe čeká s oštěpem, aby tě zabil! Měl bys před ním utéci."

A on rozuměl tomu, co řekla první kráva. Pak vstoupila další a řekla totéž. Bata tedy nahlédl pod dveře a spatřil nohy svého staršího bratra, který se tu ukrýval a čekal na něj s oštěpem v ruce. A hned složil náklad na zem a rychle se dal na útěk. Starší bratr ho potom začal s oštěpem pronásledovat.

Pak se mladší bratr dovolával Re—Harachteje slovy:

"Můj dobrý pane, ty přece soudíš mezi lží a pravdou!"

A Re vyslyšel všechny jeho prosby a vytvořil mezi bratry řeku plnou krokodýlů, takže jeden z bratrů byl na jedné straně a druhý na opačné. A starší bratr se dvakrát plácl přes ruku, protože se mu nepodařilo mladšího bratra zabít. Pak na něho mladší bratr zavolal na druhou stranu:

"Počkej tu do rána! Až vyjde sluneční bůh, budeme spolu souzeni. On už vydá viníka nevinnému! A já se už nikdy k tobě nevrátím. Už nikdy s tebou nebudu pobývat. Odejdu do Cedrového údolí."

Když druhý den ráno vystoupil Re—Harachtej, viděli jeden na druhého. A chlapec promluvil ke svému staršímu bratrovi:

"Proč mě pronásleduješ a chceš mě nespravedlivě zabít, aniž bys mě nejprve vyslechl? Vždyť stále ještě jsem tvůj mladší bratr! Ty jsi mi otcem a tvá žena mi je matkou. Nebo snad ne? Když jsi mě poslal pro setbu, tvá žena mi řekla: —Pojď, lehne si spolu na hodinku!— Pohleď, jak ti lhala!"

A pak ho zpravil o všem, k čemu mezi nimi došlo. A přísahal při Re—Harachtejovi:

"A to, že jsi přišel s oštěpem a chtěl mě zabít, bylo na popud té špatné, zrádné ženy."

Potom si přinesl ostrý rákos, uřízl si úd a hodil ho do vody. Tam ho spolkla dravá ryba a Bata ochabl a zmalátněl. Jeho starší bratr se velice zarmoutil, jen stál a hlasitě pro něho naříkal. Nemohl se však dostat ke svému mladšímu

bratrovi kvůli krokodýlům.

Pak na něho mladší bratr zavolal:

"Když si tak dobře uvědomuješ něco špatného, nemůžeš si také uvědomit něco dobrého nebo vůbec něco z toho, co jsem pro tebe vykonal? Vrať se domů a starej se o svůj dobytek sám, neboť já už nechci být s tebou! Nyní odejdu do Cedrového údolí. Udělat pro mne můžeš jedině to, že přijdeš a postaráš se o mne, ať zjistíš, že se mi něco stalo. Já si totiž vyříznu srdce a položím ho na květ cedru. Až tento cedr porazí a on se skácí na zem, půjdeš mé srdce hledat. Nesmí tě však odradit to, že ho budeš hledat sedm let. Až ho najdeš a dáš do misky se studenou vodou, já ožiji a pomstím křivdu, jež byla na mně spáchána. A ty zjistíš, že se mi něco stalo, až ti dají do ruky džbán piva, a to pivo se zpění. Až k tomu dojde, více se nezdržuj!"

Poté Bata odešel do Cedrového údolí, zatímco jeho bratr šel domů s hlavou v dlaních a pomazaný blátem. Když přišel domů, zabil svoji ženu a hodil ji psům. Sám usedl a oplakával mladšího bratra.

Po mnoha dnech se mladší bratr ocitl v Cedrovém údolí. Byl úplně sám a celé dny lovil pouštní zvěř. Vracel se až večer a noci trávil pod cedrem, na jehož květu leželo jeho srdce. A po dalších mnoha dnech si v Cedrovém údolí postavil vlastníma rukama příbytek, kde měl plno krásných věcí a kde byl jeho domov.

Když jednou vyšel ze svého příbytku, potkal Devatero bohů, kteří šli a domlouvali se o spravování celé země. Bohové Devatera byli zajedno, když mu řekli:

"Ó Bato, Býku Devatera, jsi tu sám, poté co jsi utekl z vesnice před ženou svého staršího bratra Anupa? Pohleď, on zabil svoji ženu, takže tě pomstil za všechny křivdy na tobě spáchané"

A velmi ho litovali. A Re—Harachtej řekl Chnumovi:

"Vymodeluj na hrncířském kruhu Batovi manželku, aby nebyl sám."

Poté mu Chnum vytvořil společnici, která měla postavu krásnější než kterákoli jiná žena v celé zemi, neboť v sobě měla semeno každého boha. Pak se na ni přišlo podívat sedm soudiček Hathor, které shodně prohlásily:

"Zabije ji popravčí dýka."

A Bata po ní nesmírně toužil. Pobývala v jeho domě, zatímco on trávil dny lovem pouštní zvěře, kterou potom přinášel a jí předkládal. A varoval ji:

"Nechod ven, aby tě neodneslo moře. Já bych tě totiž nemohl zachránit, neboť jsem žena jako ty a mé srdce leží na květu cedru. Kdyby ho někdo objevil, musel bych s ním zápasit."

A pak se jí se vším svěřil.

Po mnoha dnech, když se Bata vydal podle svého každodenního zvyku na lov, se dívka procházela pod cedrem, který byl vedle jejího domu. A tu zpozorovala moře, které se na ni valilo. Hned se před ním dala na útěk a už vbíhala do domu. A moře v tu chvíli ještě zavolalo na cedr:

"Chyť mi ji!"

Ale cedr jí stačil vytrhnout jen jednu kadeř z vlasů. Moře ji potom odneslo do Egypta k faraonovým pradlákům. A vůně kadeře se tak dostala až do jeho oděvů. Poté faraon vytkl svým pradlákům:

"Mé oděvy voní nějakou mastí!"

A vytýkal jim to potom denně a oni nevěděli, co dělat. A tak vrchní faraonův pradlák, velice rozmrzelý z jeho každodenních výtek, se vydal na břeh. Najednou si uvědomil, že stojí na pobřeží a přímo před sebou ve vodě má kadeř vlasů. A poslal jednoho člověka a ten mu ji přinesl. Zjistil, že příjemně voní, a tak ji vzal faraonovi.

Potom přivedli učené faraonovy písaře, kteří mu řekli:

"Tato kadeř patří Re—Harachtejově dceři, jež má v sobě semeno všech bohů. A toto je dar cizí země tobě. Vyšli proto posly do všech cizích zemí, aby ji hledali. S poslem, který půjde do Cedrového údolí, však vyšli hodně lidí, aby ji mohli přivést."

A jeho Veličenstvo řeklo:

"To, co jste řekli, je velice dobré, opravdu velice dobré."

A tak je také poslali.

Teprve za mnoho dní se vrátili lidé, kteří odešli do ciziny, a podávali hlášení Jeho Veličenstvu. Nevrátili se pouze ti, kteří odešli do Cedrového údolí, neboť Bata je zabil a naživu nechal jen jednoho z nich, aby mohl podat zprávu Jeho Veličenstvu. Poté Jeho Veličenstvo opět vyslalo mnoho vojáků a voza-tajstvo, aby Re—Harachtejovu dceru přivedli. A byla s nimi také jedna žena, které svěřili všechny krásné šperky.

Žena se potom vrátila do Egypta a Re—Harachtejovu dceru přivedla s sebou. A hned Batovu ženu po celé zemi oslavovali. Jeho Veličenstvo si ji nesmírně zamilovalo a jmenovalo ji Velkou vznešenou manželkou. A král si s ní vyprávěl, aby se od ní dověděl o jejím manželovi. A ona řekla Jeho Veličenstvu:

"Dej pokáčet a rozřezat cedr."

Poté král skutečně vyslal vojáky s měděnými nástroji, aby porazili cedr. Dorazili k němu a uřízli květ, na němž spočívalo Batovo srdce. A v té chvíli padl Bata mrtev.

Hned druhý den ráno po pokácení cedru vešel Batův starší bratr Anup do svého domu, posadil se a umyl si ruce. Když dostal džbán piva, zpěnílo se, a když dostal pohár vína, zakalilo se. A tak si hned vzal hůl, sandály, oděvy a zbraně a vydal se na cestu do Cedrového údolí. Vstoupil do příbytku svého mladšího bratra a našel ho na lůžku mrtvého. A rozplakal se, když spatřil svého mladšího bratra, který ležel mrtvý. Potom začal hledat jeho srdce pod cedrem, pod nímž mladší bratr večer spal. Hledal ho tři roky, ale nenašel. Začátkem čtvrtého roku zatoužil vrátit se do Egypta a řekl si:

"Zítřka odejdu."

Ráno šel k cedru a ještě celý den hledal. Vzdal se teprve večer. Ale i příští den a celou řadu dalších dní strávil hledáním bratrova srdce. Až našel šišku, a právě tato šiška byla srdce jeho mladšího bratra. Pak si přinesl misku se studenou vodou, ponořil do ní šišku a sedl si a čekal.

V noci srdce nasáklo vodou a Bata se celý začal chvět. A pohlédl na svého staršího bratra, i když srdce bylo stále ještě v misce. Anup vzal misku se studenou vodou, v níž bylo bratrovo srdce, a dal ji Batovi vypít. Srdce se tak dostalo zpět na své místo, takže Bata byl zase jako dříve. Pak se objali a hovořili spolu. A Bata řekl svému staršímu bratrovi:

"Pohled', stanu se velkým býkem vybarveným všemi krásnými barvami, je muž není podobného! A ty se mi posadíš na hřbet. Až vyjde slunce, budeme u mé ženy a já se pomstím. Vezmeš mě ke králi a tam ti učiní všechno dobré a odmění tě stříbrem a zlatem za to, že jsi mě přivedl k faraonovi. Já totiž pro ně budu velkým divem, a proto mě budou oslavovat po celé zemi. A ty potom odejdeš do své vesnice."

Druhý den Bata nabyl podoby, o jaké se zmínil staršímu bratru. A Anup, jeho starší bratr, se mu hned ráno posadil na hřbet. Když dorazil ke králi, zpravili o něm Jeho Veličenstvo. A když ho král spatřil, nesmírně se zaradoval. Obdařil Anupa hojnými dary a řekl:

"Stal se velký div."

A oslavovali býka po celé zemi. Pak ho vyvážili stříbrem a zlatem, které dali staršímu bratru, jenž se potom zase usadil ve své vesnici. Král mu také daroval na cestu mnoho lidí a spoustu věcí, neboť faraon ho měl nesmírně rád, nade všechny v celé zemi.

Za mnoho dní vešel býk do kuchyně a zastavil se u vznešené manželky. A promluvil k ní:

"Pohled', ještě jsem naživu!"

A ona se ho zeptala:

"Ptám se tě, kdo jsi?"

A řekl jí:

"Jsem Bata! Je mi jasné, že jsi nechala rozřezat cedr pro faraona, kéž žije, je svěží a zdrav, jen proto, abych přišel o život. Pohled', já jsem však stále naživu, třebaže jako býk!"

Poté vznešená manželka dostala velký strach z toho, co jí řekl její manžel. Potom jednou si Jeho Veličenstvo sedlo a slavilo se svou ženou. A ona mu stále nalávala a králi s ní bylo velice pěkně. Potom řekla žena Jeho Veličenstvu:

"Přisahej mi při bohu: —Splním své vznešené manželce vše, co si bude přát."

A vyslyšel, co řekla:

"Dej mi sníst játra toho býka, neboť nic se jim nemůže vyrovnat."

Krále velice mrzelo to, co řekla, neboť faraon býka nesmírně litoval.

Druhý den ráno král ohlásil velké předkládání obětí — obětování býka.

A vyslal prvního královského řezníka, aby ho obětoval. Poté byl býk skutečně obětován. A když ho nesli na ramenou, trhl hlavou a dvě kapky krve ukáply u zárubní dveří Jeho Veličenstva - jedna na jedné straně velké faraonovy brány a druhá na druhé straně. A vyrostly z nich dvě velké perseje, jedna krásnější než druhá. Jeho Veličenstvu šli hned oznámit:

"Velký div pro Jeho Veličenstvo, kéž žije, je svěží a zdrav! Přes noc vyrostly dvě velké perseje vedle velké brány Jeho Veličenstva."

A oslavovali je po celé zemi a král jim předkládal obětiny.

Za mnoho dní se Jeho Veličenstvo ukázalo v okně z lapisu lazuli a mělo na krku věnec ze všech květin. Pak Jeho Veličenstvo vystoupilo na vůz z bílého zlata a vyjelo si z královského paláce, aby si prohlédlo perseje. A vznešená manželka vyjela na koni za faraonem. Jeho Veličenstvo se potom posadilo pod jednu persej a vznešená manželka pod druhou. A tehdy Bata promluvil ke své ženě:

"Ty lhářko! Já jsem Bata! Žiju navzdory tobě. Je mi jasné, že jsi nechala porazit cedr pro faraona, kéž žije, je svěží a zdrav, jen kvůli mně. Když jsem se stal potom býkem, nechala jsi mě zabít."

Za mnoho dní vznešená manželka zase nalávala Jeho Veličenstvu a králi s ní bylo pěkně. A řekla Jeho Veličenstvu:

"Přisahej mi při bohu: —Splním vznešené manželce vše, co si bude přát."

A on vyslyšel vše, co řekla:

"Dej obě perseje porazit a udělat z nich krásný nábytek."

Král okamžitě poslal pro zručné tesaře. A opravdu pro faraona perseje porazili. Když to ale vznešená královna sledovala, odlétla tříška a dostala se jí do úst. Královna ji polkla a v tom okamžiku z třísky otěhotněla. Král potom učinil s persejemi to, co si královna přála.

Za mnoho dní porodila královna syna. A Jeho Veličenstvu šli oznámit:

"Narodil se ti syn."

Přinesli ho a přidělili mu chůvu a služebné. A po celé zemi ho oslavovali. Král se potom posadil, slavil a měl svého syna stále na klíně. Jeho Veličenstvo si ho okamžitě velmi zamilovalo a jmenovalo ho královským synem z Kuše.

Za mnoho dní ho Jeho Veličenstvo jmenovalo korunním princem. A zase za mnoho dní, když už byl jeho syn více let korunním princem celé země, se Jeho Veličenstvo vzneslo po smrti k nebi. A tehdy nový král Bata prohlásil:

"Přiveďte mi vysoké hodnostáře Jeho Veličenstva, abych je mohl seznámit se vším, co se mi přihodilo."

Rovněž k němu přivedli jeho ženu. A soudil se s ní v jejich přítomnosti, přičemž se všichni jednomyslně shodli. A přivedli k němu také jeho staršího bratra a Bata ho ustanovil korunním princem celé země. Třicet let byl králem Egypta. A když skonal, nastoupil v den smrti jeho starší bratr na trůn.